

Bodi moder(-ra) – prelisiči spletne oglase in pasti!

Klikni na spodnje znake, da odkriješ skrivnosti!

**Odkrij skrite stroške
»brezplačnih«
platform**

**Pazi na trženjske
pasti**

**Spoznaj svoje
pravice na
spletu**

Skriti stroški »brezplačnih« platform

Številna spletna mesta, platforme družbenih medijev in aplikacije, kot so YouTube, Instagram, TikTok ali Roblox, se zdiyo popolnoma brezplačne. **Dejansko pa niso zares zastonj.**

Podjetja za svoj zaslužek uporabljajo prebrisane taktike.

Skriti stroški »brezplačnih« platform

Spletni oglasi

Načini zaslužka vključujejo **oglaševanje** – blagovna znamka plača za prikaz komercialnega sporočila ali sponzorira filter v aplikaciji za sporočanje, kot je Snapchat.

Osebni podatki

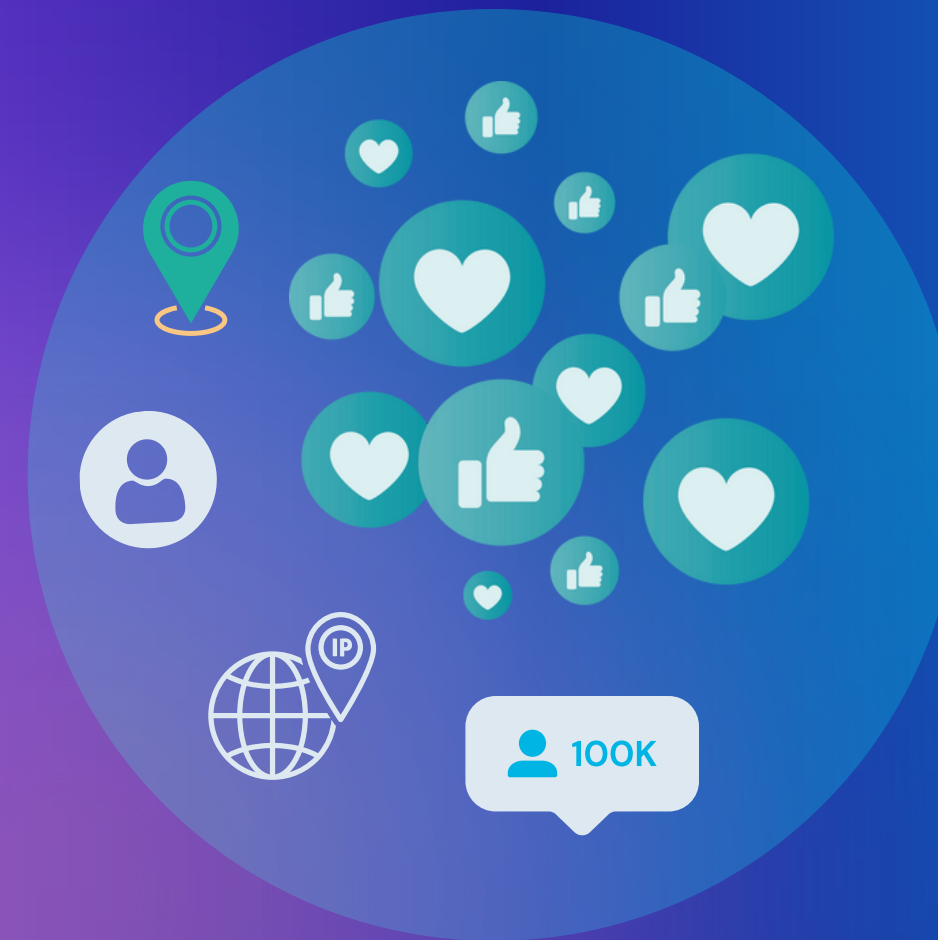
Prav tako lahko uporabijo ali prodajo tvoje **osebne podatke**, na primer, tako da ti lahko potem ponudijo oglas ali objavo, ki ti bo všeč.

Podjetja verjamejo, da boš verjetneje kupil(a) njihov izdelek, če ti bo všeč njihov oglas.

Skriti stroški »brezplačnih« platform

Dandanes se obnašajo kot digitalni detektivi, kadarkoli obišeš spletna mesta ali aplikacije.

Zbirajo tvoje podatke – **tvoje ime, starost, hobije, vsečkane objave, spremljane račune, lokacijo, naložene slike** in celo podrobnosti o **tvoji napravi**. Tako sestavljajo tvoj profil – kos za kosom.

Skriti stroški »brezplačnih« platform

Tvoj osebni profil

Podjetja pogosto oglašujejo mladim potrošnikom, kot si ti. Zakaj? No, imaš nekaj, kar jih zanima:

žepnino, ki jo lahko zapraviš na spletu,

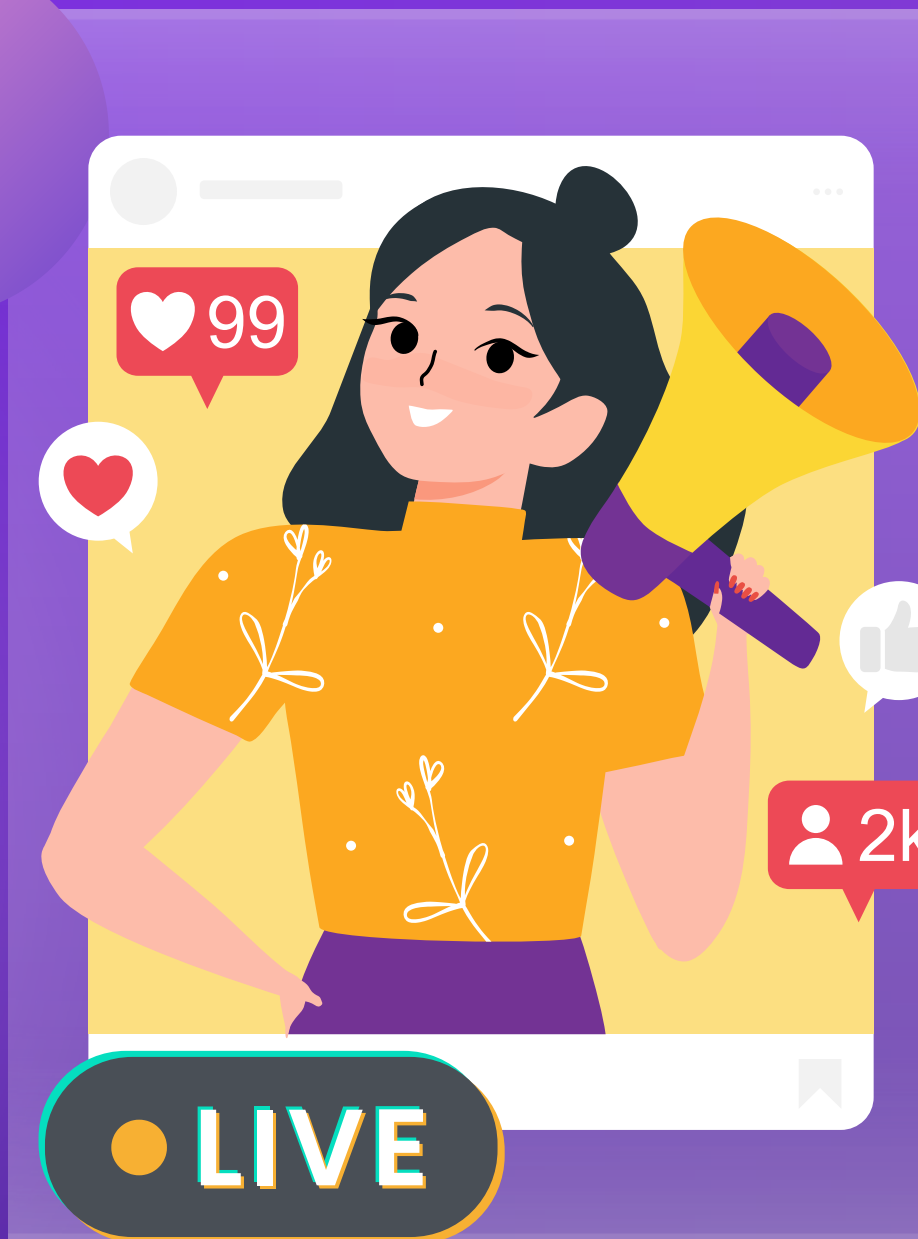
spodobnost prepričati starše glede tega, kaj naj kupijo.

Pazi na trženjske pasti

Denar je pomemben: vplivneži

Vplivneži, ki jih spremljaš na spletu, na platformah, kot sta YouTube ali TikTok, **so včasih plačani**, da govorijo o izdelkih (oblačila, kozmetika, igrače, hrana itd.), dogodkih ali potovalnih destinacijah.

Veliko vplivnežev ti ne pove, da gre za oglas (bi pa to morali storiti!). Videti je, kot da preprosto delijo svoje lastne misli!

Pazi na trženjske pasti

Denar je pomemben: igre

V digitalnem svetu se lahko v zanimivih igrah in navideznih klepetalnicah (kot je metaverse) skrivajo oglasi.

Opazil(a) boš tudi nekatere, ki so čisto očitni, na primer

oglasi v pojavnih oknih

Drugi so manj očitni, na primer

panoji ali presenečenja v ozadju

1. nasvet:

Vprašaj se

- Ali mi poskuša ta objava kaj prodati?
- So te informacije slišati zanesljive?
- Koliko to stane v »pravem« denarju?

2. nasvet:

Prilagodi nastavitve

- Prilagodi svoje nastavitve zasebnosti na telefonu, v aplikacijah ali igrah.
- Nekatera mesta ti omogočajo, da se oglasi ne bodo prikazovali, če se na primer prijaviš ali plačaš.
- Izklopiš lahko prilagojene vire, da spremeniš vrsto objav, ki so ti prikazane.

3. nasvet:

Začni razumeti, kako trošiš

- O trošenju denarja na spletu se pogovori s starši ali z odraslo osebo, ki ji zaupaš.
- Bodite pozoren(-na) na to, ali so cene prikazane v navidezni ali pravi valuti.
- Nauči se prepoznati, kakšna je »dejanska cena«, preden se odločiš za nakup.

4. nasvet:

Svoje podatke imej pod nadzorom

- Preberi pogoje vseh platform, ki jih uporabljaš.
- Od podjetij, ki zbirajo tvoje podatke, zahtevaj informacije.
- Prosiš jih lahko, da tvoje podatke popravijo ali izbrišejo oziroma da jih prenehajo uporabljati za trženje.

Mladi imate naslednje pravice:

1 Uživati v spletu, izmenjevati informacije, gledati zabavne vsebine in igrati igre – brez nadležnih oglasov.

2 Obvarovati svoje osebne podatke na družbenih medijih, v aplikacijah in igrah.

3 Uživati zaščito pred komercialnim izkoriščanjem na družbenih medijih, v aplikacijah in igrah.

4 Da se tvoj glas sliši, kadar za spletno življenje obveljajo nova pravila in ko so na voljo nova orodja.

5 Možnost pritožbe, če so tvoje pravice kršene.

To pomeni, da podjetja s tabo ne smejo poskušati manipulirati ali vplivati nate na način, da bi se težko sam(a) odločil(a), na primer, pri kupovanju stvari v igri.

Spoznaj svoje pravice na spletu

Vplivneži in podjetja morajo upoštevati pravila

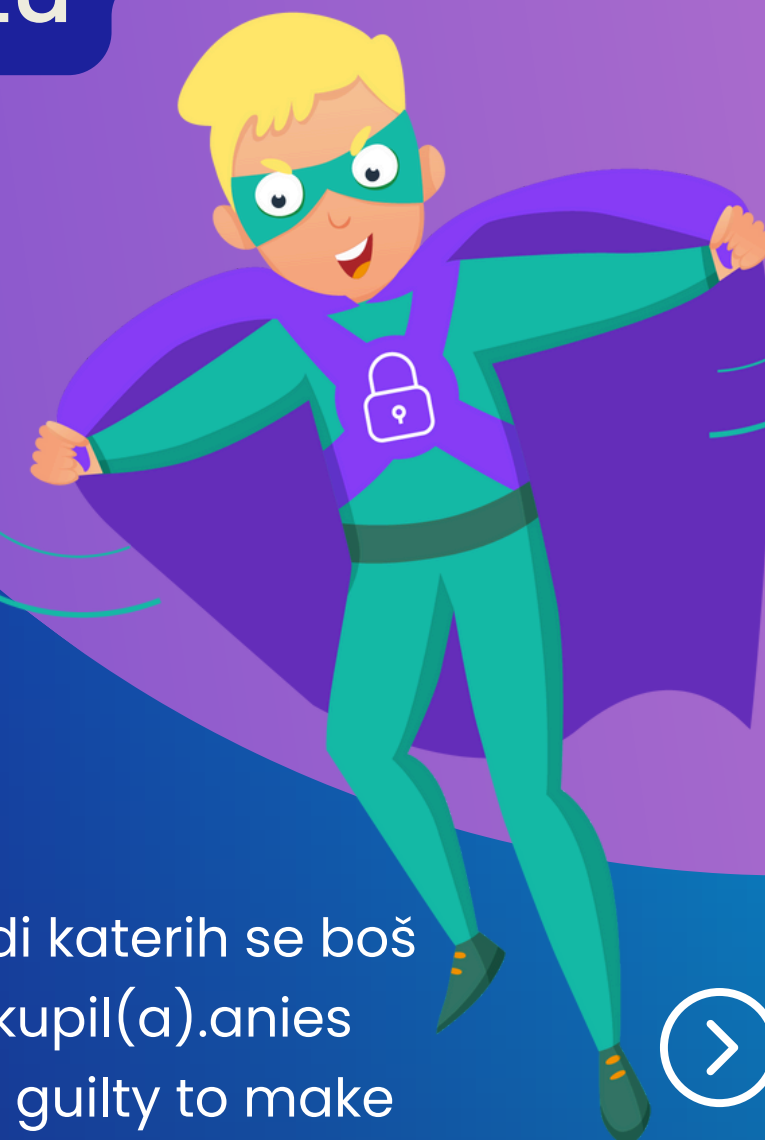
Spoznaj svoje pravice na spletu

Vplivneži morajo biti:

Odkriti glede oglaševanja

Oglasi v videoposnetkih ali na slikah morajo vsebovati informacijo, da gre za oglas. Uporabijo lahko ključnik #oglaševanje ali #ad, označijo blagovne znamke ali uporabijo obvestilo v aplikaciji.

Podjetja morajo:

Zaščititi zaupnost tvojih podatkov

Nova pravila EU preprečujejo, da bi ti spletne platforme prikazovale oglase na podlagi tega, kar vedo o tebi.

Zaščititi tvoje podatke

Podjetja morajo omejiti količino osebnih podatkov, ki jih zbirajo, zlasti če jih uporabljajo za trženje.

Podjetja (se) ne smejo:

Igrati s tvojimi čustvi

Podjetja ne smejo uporabljati trikov, zaradi katerih se boš počutil(a) slabo ali krivo, če česa ne boš kupil(a).anies can't use tricks that make you feel bad or guilty to make you buy stuff.

Pritiskati nate

Oglasi ne smejo pritiskati nate, da bi kupil(a) stvari, ali te spodbujati k temu, da za to vprašaš starše. Taktike, kot so odštevalniki časa ali hitre ponudbe, v igrah niso dovoljene.

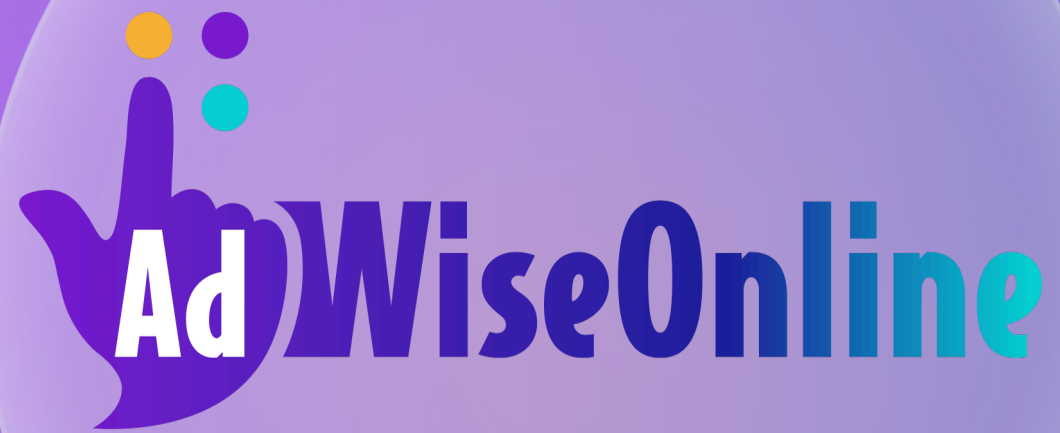

Prijavi nevarno vsebino

- Prijavi vsakršno vsebino, ki te zadeva ali za katero meniš, da bi lahko bila škodljiva.
- O položaju se pogovori z nekom, ki mu zaupaš.

Če meniš, da tvojih pravic ne spoštujejo, se obrni na nacionalni center za varnejši internet za pomoč pri prijavi ali doseganju ustreznega organa.

[Če želiš več informacij, si oglej vire AdWiseOnline!](#)

Better Internet for Kids

